

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Τμήμα Φυσικής Εξέταση επί Πτυχίω 31/5/2023 στις Βασικές Μαθηματικές Μεθόδους

Σύνολο μορίων στα 10 ερωτήματα=11 μόρια. Φροντίστε να είναι εμφανείς οι υπολογισμοί σας.
Καλή σας επιτυχία.

1. Ποιες από τις παρακάτω ποσότητες έχουν και ποιες δεν έχουν νόημα και γιατί;
(Σκέτη αναφορά της έκφρασης που είναι σωστή ή λάθος δεν λαμβάνεται υπόψη.)

- (α) $\vec{a} \times (\vec{b} \cdot \vec{c})$
(β) $\vec{a} \times (\vec{b} \times \vec{c})$
(γ) $\text{προβ}_{\vec{c}}(\vec{c} \cdot \vec{a})$
(δ) $(\vec{a} \cdot \vec{b}) \times (\vec{c} \cdot \vec{d})$

[4 × 0.25 μόρια]

2. Υπολογίστε το διάνυσμα

$$\vec{X} = \text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\Psi},$$

αν $\vec{\Psi} = (1, 1, 1)$ και $\vec{a} = (1, 1, 0)$. Στη συνέχεια υπολογίστε το

$$\vec{X}' = \text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\Psi},$$

με \hat{a} το μοναδιαίο διάνυσμα στην κατεύθυνση του \vec{a} και βρείτε τη σχέση μεταξύ των διανυσμάτων \vec{X} και \vec{X}' . [0.4 + 0.4 + 0.2 μόρια]

3. Υπολογίστε το άπειρο άθροισμα των διανυσμάτων

$$\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{\hat{e}_n}{2^n}$$

όπου το διάνυσμα \hat{e}_n είναι: το μοναδιαίο \hat{x} αν n : περιττό και \hat{y} αν n : άρτιο. Δίνεται το άπειρο άθροισμα της γεωμετρικής σειράς:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{a^n} = \frac{1}{a-1}$$

για $|a| > 1$.

[1.5 μόρια]

4. Υπολογίστε τη στερεά γωνία την οποία καταλαμβάνει το κομμάτι της επιφάνειας μιας σφαίρας που εκτείνεται στην περιοχή που οι σφαιρικές συντεταγμένες καλύπτουν διάστημα $\theta \in [0, \pi/2]$ και $\phi \in [\pi/2, 3\pi/2]$. [1 μόριο]

5. Έστω ένας 2×2 συμμετρικός πίνακας \mathbf{A} και \mathbf{E} ο 2×2 πίνακας που έχει ως συνιστώσες τις συνιστώσες του πλήρως αντισυμμετρικού τανυστή 2ης τάξης: $E_{ij} = \epsilon_{ij}$. Να σχηματίσετε το γινόμενο $\mathbf{C} = \mathbf{E}^T \mathbf{A} \mathbf{E}$. Πώς σχετίζεται ο πίνακας \mathbf{C} με τα \mathbf{A}^{-1} και $\det \mathbf{A}$; **[0.5+0.5 μόρια]**

6. Έστω ο πίνακας

$$\mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}.$$

- (i) Κατασκευάστε τον ερμιτιανό συζυγή του. (ii) Υπολογίστε το ίχνος του. (iii) Υπολογίστε το $C_{1i}\delta_{i2}$, όπου δ_{ab} το δέλτα του Kronecker χρησιμοποιώντας την αθροιστική σύμβαση. **[0.3+0.3+0.4 μόρια]**

7. Να υπολογιστούν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοανύσματα του πίνακα

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & \epsilon^2 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$$

- με $\epsilon > 0$. Τι συμβαίνει στο όριο $\epsilon \rightarrow 0$ στα ιδιοανύσματα και τις ιδιοτιμές αυτού; Ερμηνεύστε τα αποτελέσματά σας. **[0.5+0.3+0.2 μόρια]**

8. Ο πίνακας

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 4 & 2 \end{pmatrix}$$

δρα στα διανύσματα:

$$\vec{\Psi}_1 = \begin{pmatrix} \kappa \\ 0 \end{pmatrix}, \quad \vec{\Psi}_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ \lambda \end{pmatrix},$$

παραμορφώνοντας το παραλληλόγραμμο κωρίο που οριζόταν από τα διανύσματα $\vec{\Psi}_1, \vec{\Psi}_2$. Ποιός ο λόγος της επιφάνειας του τελικού (παραμορφωμένου) κωρίου προς την επιφάνεια του αρχικού κωρίου; **[1 μόριο]**

9. Έστω ο μιγαδικός αριθμός $z = e^{i\phi}$ με $\phi \in \mathbb{R}$. Να υπολογίσετε τις ποσότητες (i) $w_1 = z^*$, (ii) $w_2 = z - z^*$, (iii) $w_3 = z^2$, (iv) $w_4 = z \cdot z^*$. **[4 × 0.25 μόρια]**

10. Έστω οι μιγαδικοί αριθμοί $z_1 = a + be^{i\phi}$, $z_2 = -a - be^{-i\phi}$, με $a, b, \phi \in \mathbb{R}$. Να υπολογίσετε τη μέγιστη τιμή που μπορεί να λάβει η ποσότητα $|z_1 - z_2|$, αν $a + b = 2$ και η ϕ μπορεί να λάβει οποιαδήποτε τιμή. **[1.5 μόρια]**